

De Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 40 — 3 OCTOBER 1952

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

BAKKER BOTERBOL

stukjes sukade er in.

Van heinde en ver komen de mensen om dit heerlijk gebak te kopen, en bakker Boterbol heeft het dan ook verbazend druk. Hij bakt wel vijfduizend bollen in de week en dan heeft hij er meestal nog te kort!

Bakker Boterbol vindt het natuurlijk wát prettig, dat hij zoveel van zijn krentenbollen verkoopt.

Maar zijn naam, weet je.... zijn naam!

Hij vindt zijn naam afschuwelijk! „Verbeeld je eens, dat een slager Van der Spek heet!” moppert hij vaak. „Een groenteboer Spinazie of Radijs, en een schoenmaker Spijkerzool! Zóiets komt natuurlijk nimmer voor! Maar ik, die zulke lekkere krentenbollen bak, heet Boterbol! Vreselijk! Maar 't had nog erger kunnen zijn! Als mijn naam Prikkelbol was, zou ik het nog véél, véél akeliger vinden!”

En dan! acht bakker Boterbol toch maar weer. Nu, ik vind, dat hij gelijk heeft, want een bakker, die zo verbazend veel bollen verkoopt, moet niet verdrietig zijn.

De mensen in Zestienhuizen houden héél veel van hem, maar dat is niet altijd zo geweest. Vroeger hadden velen, en vooral de jongens en meisjes, een hekel aan baas Boterbol.

Hij was zo allervreselijkst gierig! Als een jongen of een meisje bijvoorbeeld vijftig krentenbollen of een paar kilo koekjes bij hem kocht, dacht hij er geen ogenblik aan iets toe te geven. Geen enkele maal gaf hij een kind een paar moppen, een flik of een krakeling.

„Ik zou je danken!” zei bakker Boterbol altijd. „Ik doe het niet! Ik heb geen zin arm te worden! De koekjes, die ik aan de kinderen geef,

kan ik natuurlijk niet verkopen, en als ik de koekjes niet verkoop, ontvang ik geen geld. En als ik geen geld ontvang, word ik arm. Nee, hoor.... iets geven.... ik denk er niet aan!”

Het was niet aardig van bakker Boterbol zo te spreken, en als zijn krentenbollen niet zo verbazend lekker waren geweest, zouden er maar weinig mensen in zijn winkel gekomen zijn.

Gelukkig gebeurde er iets, waardoor bakker Boterbol helemaal veranderde.

Een paar jaar geleden lagen er op een Zaterdagmorgen weer honderden bollen op de grote ijzeren platen in de bakkerij. Het waren net sneeuwballen.... zó veel poedersuiker was er op gestrooid.

„Piet,” zei baas Boterbol tot zijn knechtje, „de burgemeester is vandaag jarig, en nu heeft hij driehonderd krentenbollen besteld. Hij wil de schoolkinderen tracteren, en hij heeft gezegd, dat de bollen om tien uur aan de school bezorgd moeten worden. Was dus eens flink je handen en doe dan honderd bollen in een mand. Die kun je dan alvast brengen.”

„Ja, baas!” zei Piet.

Hij begon vrolijk te fluiten en haastte zich naar de kraan, die zich in een hoek van de bakkerij bevond. Hij draaide de kraan zo ver mogelijk open en het koele water plaste en schuimde langs zijn armen en handen.

Toen, ja.... toen gebeurde het!

Eén van de bollen sprong een eindje naar boven!

„Zag je dat arme jongetje, dat zoëven om een broodje kwam?” vroeg hij aan de bol, die naast hem lag.

„Ja, zeker!” antwoordde die. „Zijn jasje is zo kaal, en het is nog gelapt en gestopt bovendien! En wat ziet het ventje bleek! Ik heb medelijden met hem, hoor! Weet je, waar hij woont? Kijk, in dat kleine huisje.... daar! Je kunt het door het raam juist zien.”

„Wat een armoedig woninkje!” zei een derde bol.

In zeker dorp van ons land.... Och, ik zal je de naam maar zeggen, want wat je in dit verhaaltje zult lezen, is natuurlijk geen geheim.

In Zestienhuizen woont....

Maar je weet misschien niet, waar Zestienhuizen ligt. Héél precies kan ik het je, jammer genoeg, niet vertellen, want ik heb mijn atlas zo gauw niet bij de hand. Zestienhuizen ligt in elk geval tussen Maasricht en Ameland.

Nu, in Zestienhuizen woont bakker Boterbol.

Een rare naam, vind je niet?

De man vindt het óók niet prettig, dat hij zo heet, maar.... daar is natuurlijk niets aan te doen. Je kunt zo maar niet van naam veranderen.

Bakker Boterbol is verbazend knap. Ik zou bijna zeggen, dat alle jongens en meisjes wel van hem gehoord zullen hebben. Heel Nederland kent bakker Boterbol.

Nu ja, de meeste mensen zouden hem niet kennen, als zij hem tegenkwamen, maar zijn naam kennen zij wél. Die kent iedereen!

Bakker Boterbol is beroemd!

Weet je, waarom?

In heel ons land zul je nergens een bakker vinden, die zulke lekkere krentenbollen bakt als hij. De bollen zijn groot en van het allerfijnste meel, met een overvloed van verrukkelijke krenten, rozijnen en

„Vreselijk!" zuchtte een vierde. Zo babbelden de bollen onder elkaar. Zij wilden zo graag wat voor het arme kereltje doen. Maar... dat was gemakkelijker gezegd, dan gedaan! Hoe kan een krentenbol een arm, bleek jongetje helpen?

„Ik weet wat! Ik weet wat!" riep een van de bollen, die tot nu toe maar weinig gesproken had. „Ik vind het zo jammer, dat de bakker niets aan dat arme ventje gaf! De boterpot vertelde mij zo even, dat de bakker zo gierig is! Ik heb een aardig plannetje bedacht. Als Piet ons straks naar de school brengt, springen wij met ons vieren uit de mand, en dan rollen wij naar het huisje, waar het jongetje woont. Wij blijven dan voor de deur liggen, en als hij ons vindt, kan hij lekker smullen. Wat zeggen jullie daar wel van?"

„Nee, maar... dát's een idee, zeg! Prachtig! Fijn!" juichten de bollen door elkaar. „Ja, ja... wij doen mee! Zeg maar, wie er met je mee mogen, hoor!"

Piet stond nog altijd bij de kraan, en hij droogde zijn handen. Van het gesprokene had hij niets gehoord, want krentenbollen hebben zo'n zacht stemmetje, dat niemand ze kan verstaan.

Piet telde nu honderd bollen af. Hij legde ze voorzichtig in een mand en toen verliet hij, nog altijd fluitend, de bakkerij.

Maar.... o, o!

Nauwelijks was hij op straat, of de hagelwitte doek, die over de bollen lag, ging omhoog, en... wip!... daar sprongen er vier uit de mand. Ze begonnen dadelijk te rollen, maar Piet lette er niet op.

Een kwartiertje later stond de

arme jongen met een beteuterd gezicht in de bakkerij.

„Waren er vier bollen te weinig?" vroeg meneer Boterbol verbaasd. „Maar, jongen.... dan heb je niet goed geteld! Tel nu maar wat langzamer en neem er honderdvier!"

Piet deed, wat hem bevolen was, en niet lang daarna was hij weer terug.

Piet schreide. Met de mouw van zijn buisje wreef hij de tranen uit zijn ogen.

„Nu waren er wéér vier te weinig, baas!" snikte hij. „En.... ik heb er tóch niet van gesnoept! Heus niet, baas!"

Piet was dóór en dóór eerlijk, dat wist meneer Boterbol wel. Maar hij begreep het niet, Piet kon heel goed tot honderd tellen, dat was zo moeilijk niet. Of had hij zich nu wéér vergist? Het was haast niet mogelijk, maar tóch....

Meneer Boterbol vulde nu zélf de mand, en toen Piet weer vertrokken was, keek hij hem door de ruit in de winkeldeur na. Tot zijn grote verbazing zag hij, hoe de doek langzaam naar boven ging, en dat er enige bollen uit de mand vielen. En ze rolden, rolden.... nee, hij had nooit geweten, dat een krentenbol zó rollen kan!

Meneer Boterbol rukte de deur open, en op zijn muilen rende hij de vluchtende bollen na.

En even later stond hij voor het huisje van kleine Kees, het jongetje, dat nog geen uur geleden een broodje bij hem had gekocht. De bollen waren voor de deur blijven liggen, en juichend raapte Keesje ze op.

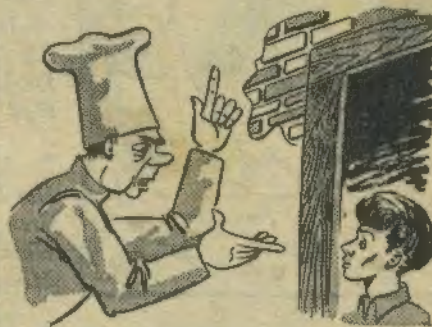
Meneer Boterbol werd vuurrood van drift.

„Schaam jij je niet, mijn kostelijke bollen te nemen?" riep hij kwaad. „Geef hier! Gauw! Je hebt er nog meer! Haal ze! Dadelijk! Of wil je, dat ik de veldwachter haal?"

Keesje werd niet bang, integendeel. Hij greep de hand van meneer Boterbol en met stralende oogjes juichte hij:

„Hè, u doet net, of u boos op mij bent, maar u méént het niet! Wat aardig van u, die bollen naar ons toe te sturen! Wat zullen vader en moeder en mijn zusje nu smullen! Dank u wel, baas! Dank u wel!"

Meneer Boterbol krabde zich

verlegen achter zijn oor. Hij keek het aardige jongetje eens aan. Hij zag, hoe blij zijn oogjes straalden en dat een bosje de magere wangtjes kleurde. Het kereltje had geen schuld aan het zonderlinge reisje van de bollen, dat begreep hij nu wel.

Meneer Boterbol bleef staan. Hij kon zijn ogen niet van Keesje afhouden, en....

„Houd ze maar, hoor!" zei hij vriendelijk.

Toen liep hij op een drafje weg.

Meneer Boterbol had voor altijd geleerd, hoe heerlijk het is, een kind.... blij te maken.

Muizenbruiloft

't Was bruiloft achter het behang:
Er was een drukte van belang:
't Was een festijn
Voor groot en klein
Met kaas en spek, met dans en zang.

Fluweeltje was de muizenbruid
— Wat zag ze er toch snoezig uit —
En Jantje Brom,
De bruidegom,
Had een gepoetste, gladde snuit.

De bruiloft achter het behang
Die duurde heel de avond lang
Geen valgekliek,
Noch poesenschrik
Maakte de bruiloftsgasten bang.

Maar Wouter-Jan, sijn in zijn bed,
Werd wakker van die muizenpret,
Draaide zich om,
Doch... met gegrom
Heeft hij zijn slapen voortgezet.

De muizen achter het behang
Die werden toen wel heel erg bang....
En met een zucht
Begon de vlucht
Naar huis; wat was het een gedrang!

En Wouter-Jan sliep rustig door,
Terwijl het hele muizenkoor
Verschrikt, ontdaan,
Naar huis moest gaan,
Vol spijt om 't onverwacht gestoor.

Leerrijke Lessen

Een domme kikker zag eens een os in de wei lopen en hij was woedend, dat de natuur aan hem, de kikker, maar een lijf had gegeven ter grootte van een klein ei.

„Ik wil zo dik zijn als dat beest,” riep de kikker nijdig.

Hij blies zich op en vroeg aan een van zijn kikkerbroers:

„Ben ik nog niet zo dik als die os?”

„Nee,” werd er teruggekwakt, „je bent er nog lang niet.”

Weer deed de kikker zijn best. Sjonge, sjonge, wat ging dat moeilijk. De kikker kwam haast adem te kort en zijn ogen puilden nog sterker uit zijn kop.

„Nu ben ik toch zeker haast zo dik?” hijgde hij.

„Nee. Je moet veel harder blazen.”

De kikker blies, terwijl hij met één oog probeerde naar die dikke os te loeren. Ja,

nu voelde hij, dat hij bijkwam, dat hij zinderogen dikker werd. Kom, nog even pro-

DE KIKKER EN DE OS

beren, nog een keertje enne.... Plof.... daar spatte het lijf van de domme kikker uit elkaar.

Zijn er niet veel soortgelijke kikkers onder ons?

Zijn er niet massa's van die kleintjes, die op hun teentjes lopen om toch maar groter te lijken dan ze zijn? Kleine lui, die spieken om toch maar de schijn te wekken, dat ze boordevol ijver en geleerdheid zitten? Dappere helden en heldinnen, die klinkende verhalen ophangen om toch maar te verbergen, dat ze in werkelijkheid zo'n heel klein hartje hebben?

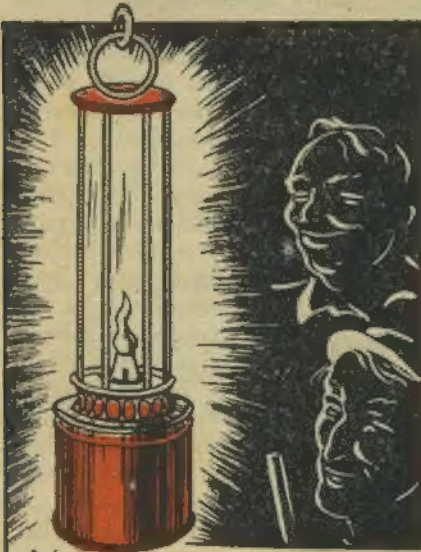
Kom, laten we rustig uitkomen voor wat we zijn en het „kikkerblaas-je-op” overlaten aan de dommen.

ONZE WONDERE WERELD

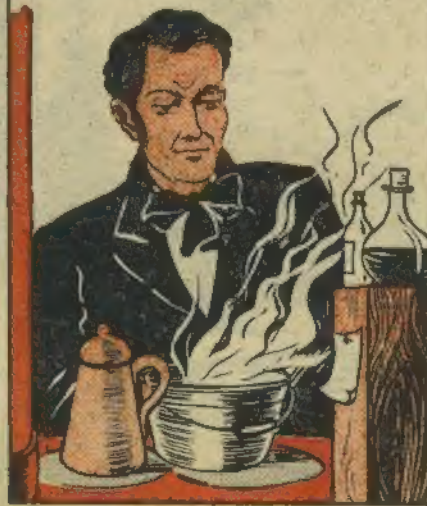
UITVINDINGEN

DOOR DE EEUWEN HEEN, HEBBEN GELEERDEN HUN BEST GEDAAN OM ALLERLEI DINGEN TE VINDEN DIE HET DE MENSHEID MOGELIJK MOESTEN MAKEN, GEMAKKELIJKER EN VEILIGER TE LEVEN.

VEILIGHEIDSLAMPEN. DE MIJNLAMP WERD UITGEVONDEN DOOR SIR HUMPHRY DAVY IN 1815. DEZE LAMP HEEFT MENIGE MIJNWERKER AL HET LEVEN GERED.

GEVULCANISEERDE RUBBER WERD IN 1839 ONTDEKT DOOR CHARLES GOODYEAR, DANK ZIJ HET TOEVAL, TOEN SAMENGESTELDE RUBBER OP ZIJN BRANDENDE KACHEL VIEL.

DEZE RUWE WEEGSCHAAL, UITGEVONDEN IN 1819 DOOR BENJAMIN DEARHORN, WAS DE VOORLOOPSTER VAN DE HEDENDAAGSE MODERNE WEEGSCHALEN.

EEN CATAPULT DIE ROTS-BLOKKEN KON WEGWERPEN WERD UITGEVONDEN DOOR ARCHIMEDES IN 210 VOOR CHRISTUS. HIJ WERKTE MET EEN STEVIGE TREKVEER.

DEZE WASMACHINE, DIE HET WASGOED BEWERKTE DOOR EEN OP EN NEER STAMPENDE BEWEGING, WAS RUIM 80 JAAR GELEDEN IN GEBRUIK EN WERD IN 1878 UITGEVONDEN DOOR DE AMERIKAAN CYRUS DODGE.

DEZE WATERSPUIT WAS IN GEBRUIK IN HET JAAR 1518 EN KAN ALS DE VOORLOPER WORDEN BESCHOUWD VAN ONZE MODERNE BRANDWEERWAGEN.

DE SPUIT REED OP WIELEN EN WERKTE OP HEFBOMEN.

BARNSTEEN

Wat heeft u daar een prachtig sigarenpijpje, oom Jaap; is het van geel glas?" vroeg Joop eens aan oom Jaap, die zo juist het restje van zijn sigaar in een doorzichtig geel gekleurd pijpje had gedaan.

„Nee, Joop, dat is geen glas, maar barnsteen,” was het antwoord.

„Het ziet er niet als steen uit,” vond Jan, die er eens goed naar keek.

„Het zal jullie er wel om te doen zijn, dat ik wat over het ontstaan van barnsteen vertel,” lachte oom.

Nu, dat vonden de jongens prachtig, want van barnsteen wisten ze niets.

„Reeds tweeduizend jaar geleden werd het barnsteen gevonden rond de Oostzee, vooral aan de Duitse stranden. Er werden toen nog geen sigaren gerookt, dus ook geen sigarenpijpjes gemaakt, maar wel heeft men sierkettingen gevonden, welke in die tijd van barnsteen gemaakt zijn.

Men wist toen nog niet wat het voor een stof was en noemde het gele amber of ook ambersteen. De Grieken, die het reeds voor die tijd kenden, noemden het electron.

In 1757, dus nog geen tweehonderd jaar geleden, kwam men tot de ontdekking, dat het versteend hars was van naaldbomen, dus bijvoorbeeld van dennen.

Uit dat barnsteen hebben de geleerden veel kunnen leren.

Ze vonden netjes opgesloten in het barnsteen allerlei insecten, vogelveren en zelfs haren van dieren. „Insluitsels” noemen we ze. In Koningsbergen bestaat een collectie van meer dan honderd-duizend van zulke insluitels.

De dieren, die duizenden jaren geleden in het hars waren terechtgekomen, bleken van het soort te zijn, dat in warme streken voor-

komt. De tropen noemt men die. Ook bleek, dat er palmen en kaneelbomen hebben gegroeid. Na vele onderzoekingen kwam men tot de ontdekking, dat de bomen, waarvan de hars was versteend en in zee terecht gekomen was, ongeveer hebben gestaan waar thans de kust van Zweden loopt.

De bomen zijn daar ziek geworden, en je weet, bij iets wat rot, zijn meestal allerlei insecten te vinden.

Hierdoor kwamen weer andere dieren op de bossen af, die de insecten wilden opeten. Vele kwamen in hars terecht en stierven daarin. Aan de ingesloten dieren kun je nog vaak zien, dat ze moeite hebben gedaan om uit de kleverige massa te komen.

Het is wel een eigenaardig idee hè, dat het hier heel vroeger zo warm is geweest, dat er palmen konden groeien.

Het versteende hars kwam toen in de zee terecht en wordt nu opgevist of ook wel opgegraven.

De barnsteen, die men opgraaft, is met een dikke korst omgeven. Het moet eerst goed schoon geborsteld worden. Dit schoonborstelen gebeurt in zee vanzelf door het

schuren over het zand, daardoor is de gevaste steen meestal schoon en doorzichtig.

We kennen ook verschillende kwaliteiten. In de mindere kwaliteiten zitten heel kleine waterblaasjes, de goede kwaliteiten zijn glashelder.

In zeldzame gevallen is barnsteen blauwachtig of smaragdgroen. Barnsteen is erg zacht. Je kunt het met een mes snijden.

Nu zal ik jullie eens een aardig kunstje laten zien.”

Oom Jaap nam het sigarenpijpje, wreef het een paar maal krachtig langs zijn mouw en hield het boven een paar papier-

snippers. Floep.... daar vlogen de snippers tegen het pijpje aan en bleven er tegenaan zitten.

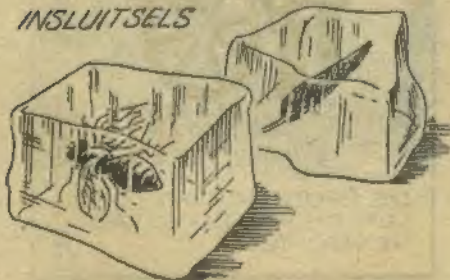
„De Grieken noemden het electron, en van die naam is ons woord electriciteit afkomstig.”

Toen Jan en Joop ook eens wilden proberen of ze het konden, haalde oom een klein kokertje te voorschijn en zei lachend: „Nee, knaapjes, dit pijpje is heel duur geweest. Als jullie iets stuk willen maken, dan heb ik buiten nog wat brandhout liggen, dat nodig eens gehakt moet worden door een paar sterke jongens.”

Jan en Joop begrepen het en even later was er een lawaai in de tuin of er een heel woud omgekapd werd.

J. B.

INSLUITSELS

W e hebben nu," zo vervolgde meester Dierx, „bij de versleten vormen van zoon, waarbij we achtereenvolgens met namen op sen, zen, se en sz kennis hebben gemaakt, nog de vadersnamen, waar het achtervoegsel geheel verloren is gegaan en we uitsluitend een tweede-naamvalsform hebben overgehouden, en deze vadersnamen zijn verreweg het grootst in aantal. We hoeven er maar een paar te noemen om dat te doen inzien: Gerrijs, Geerts, Frederiks, Hendriks, Huberts, Peters, Roelofs, Rutgers, Willems, Wouters. Ieder kent in zijn naaste omgeving een of meer mensen, die een dergelijke vadersnaam dragen.

Hoe oud deze namen zijn, blijkt wel uit het feit, dat er nog heel veel voorkomen, afkomstig van voor- namen, die geheel verloren zijn gegaan, zoals bijv. Arkebouts, Gang-

WAT ZEGT MIJN NAAM?

lofs, Gerelts, Gerrebrands, Helmers, Hildebrands, Roelants, Volkmaars, Wiemers.

Ook hier treft men een aantal, van oorsprong Friese namen aan op es, afkomstig van Friese mans-

Met name aan de Zaankant vinden we nog een heel bijzondere soort van familienamen. Ze gaan niet op een enkele s uit of op es, maar op is. De bekendste daarvan is Duyvis; verder noemen we nog Avis, Domis, Galis, Jonxis, Tanis, Veenis.

Ze zijn ontstaan uit een bijzondere spelwijze, die ook wel min of meer met de uitspraak in bepaalde gewesten overeenkwam en waardoor men es achter een mansnaam met is schreef. Het waren veelal de Friezen, die deze eigenaardige uitspraak en spelling er op nahielden, en het is vooral in Noord-Holland, waar oorspronkelijk ook Friezen — de West-Friezen — woonden, dat deze vormen het best bewaard zijn gebleven.

ACHTERNAMEN

namen op e, zoals Boeles, Doedes, Douwes, Rinkes, Sipkes.

De oud-Nederlandse gewoonte om in plaats van ks een x of kx te schrijven (we doen het nog in Boxmeer, Bostel), deed familienamen ontstaan als Hendrix en Hendrickx (van Hendrik), Derx (van Derk, Dirk), Frederikx, Marx (van Mark, Marco).

De Stalberg

Het slot „De Stalberg" bestreek destijds de hele loop van de Maas te Well en was daardoor een gevreesd punt voor de schepen, die in de middeleeuwen een levendig handelsverkeer onderhielden; naar de landzijde was het een geduchte

sterkte voor de ridders, die veilig in hun torens huisden.

Volgens de sage lieten die ridders enige van hun paarden averechts beslaan, zodat de indrukken van de hoefijzers op de losse grond nooit het juiste spoor aanduiden. Zo meende men, dat de heren afwezig waren, terwijl ze dan juist op de loer lagen in hun torens. De gevangenen, die ze maakten, waren voor het merendeel kooplui, die goed bij kas waren.

Zij werden opgesloten in een van de torens of in onderaardse holen en kwamen alleen vrij tegen zeer hoge losprijs. Want om het geld was het de heren te doen.

Dit roofgedoe duurde jarenlang, maar eindelijk werd het de machtige vorsten toch te bar en die maakten een eind aan de stroperijen. Het

slot van de roofridders werd belegerd, zichzelf werden gedood of uit het land verdreven en het slot zelf werd met de grond gelijk gemaakt. Dit was volgens de sage het einde van de heren van Stalberg, die zich aldus noemden, naar hun met roof verkregen bezitting.

BAS EN BES

De burgemeester van Laag-Dalen heeft Bas en Bes voor de Kerstdagen op Dalen-huize uitgenodigd.

DIT WAS VOOR ALLEMAAL! EN NU VOOR BAS EN BES?

WE HEBBEN ONZE JONGE GASTEN NIET VERGETEN!

ONZIN, BAS! DIT ZIJN KERSTGESCHENKEN! IEDEREEN DOET ER AAN HEE... MET HUIS IS ERG VOL, JULIE ZULT IN DE BIBLIOTHEEK MOETEN SLAPEN, AEL GERIEPELIJK, MIJN NEEF ZAL JULIE WEL EVEN HELPEN.

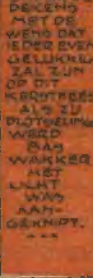
ZO, DAT IS IN ORDE! JULIE MOETEN ZELF MAAR UITMAKEN, WIE OP DE SOFA WIL SLAPEN!

KUJK EENS, WAT EEN PRACHTIGE TAS!

VEN DIT MES, DAT ZALTE PAS KOMEN, ALS WE WEER OP STAD ZIJN, BES!

HÉ! WAT MOET JIJ DAAR?

BES! HELP EEN HANDJE!

NA EEN KORT GEVECHT LAG DE INDRINGER OP DE VLOER

JIJ LELUKE DIEF!

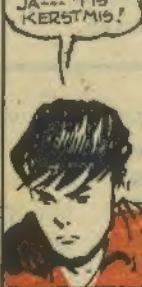
LAAT ME GAAN! IK WOU NIET VERKEERDS DOEN!

NIETS VERKEERDS, JE WAS BEZIG ONZE CADEAU'S TE STELEN!

JE HEBT MIJN TAS IN JE ZAK GESTOKEN!

WAAROM ZOU IK JE NIET AANGEEVEN? MAAR JA... 'T IS KERSTMIS!

'T SPJIT ME, IK WIST NIET WAT IK DEED MAAR MIJN ZUSJE IS ZIEK EN IK WOU HAAR WAT GEVEN EN GELD BEZIG IK NIET.

NOU, WIJ WEYEN OOK WEL WAT ZORGEN ZIJN, MAAR MOE WEEET IK, DAT JE NIET JOKT?

ALS JE ME NIET GELOOFT KOM DAN MEE NAAR MIJN HUISJE ALS IK GELOGEN HEB, ZAL IK MEE TERUGGAAN EN MEZELF BIJ DE BURGEMEESTER AANGEEVEN.

GOED, WE ZULLEN MEEGAAN.

DOOR SNEEUW EN KOU LIEPEN BAS EN BES MET DE JONGE INBREKER NAAR HET DORP WAAR HIJ WOONDE

IK HEEFT JACOB EN MIJN ZUS ALEET NELLIE MOEDER STERF TOEN WIJ NOG ERG JONG WAREN EN VADER SNEUVELDE IN DE OORLOG WE WOMEN NU BIJ GROOTMOEDER

WAAR BEN JE GEWEEST, JACOB?

WEL, GROOTMOEDER...

IK BEN BLIJ, DAT WE MET JE MEEGEGAAN ZIJN, JACOB.

WE ZULLEN DE BURGEMEESTER OVER JE VERTELLEN

MAAR, HET WAREN JULIE CADEAU'S, IK WEEET NIET HOE IK HET VERGEETEN MOET.

TERUG OP DALEN-HUIZE

EN TOEN DE KERST-DAGEN VOORBIJ WAREN, TROKKEN BAS EN BES WEER OP NIEUWE AVONTUREN UIT.

IK BEN TROTS OP JULIE, JULIE HEBT GETOOND DE BESTE KERSTMIS-GEEST TE BEZITTEN, ALS IK OOK IETS VOOR JULIE KAN DOEN, DAN ZAL IK DAAR BLIJ OM ZIJN.

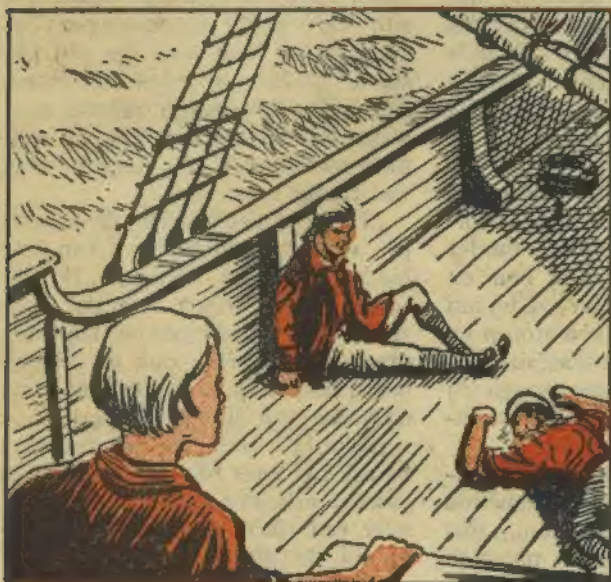

SCHATEILAND

NAAR DE AVONTURENROMAN
VAN R. L. STEVENSON

22. Jim slaagde er in op de boegspriet van de Hispania te klauteren en vervolgens aan dek te komen. Er stond niemand aan het stuur en het schip was een prooi van wind en golven. Plotseling zag Jim de twee zeeschuimers, die aan boord waren, toen hij het ankertouw met zijn mes had doorgezaagd. Blijkbaar hadden ze in dronkenschap gevochten. De een lag voorover, dood, en de ander, die Hands heette, was gewond. „Brandewijn!” fluisterde hij.

24. Jim stuurde de Hispania nu naar het noorden en vertelde aan Hands, dat hij het schip in de noordelijke baai van het eiland wilde meren. Hands vond dat best. Het schip voer dicht langs de kust en Jim had zijn draai als kapitein. Maar steeds was er een gemeen lachje om Hands' lippen, als hij Jim wees, hoe met het schip om te gaan. De kerel was weer helemaal de oude, nu hij gegeten had en zijn wond verbonden was.

23. Jim ging beneden wat brandewijn halen en bracht tegelijk voor zichzelf eten en water mee. „Ik ben aan boord gekomen,” zei hij, „om bezit te nemen van het schip.” Hands, die door de brandewijn wat opgekkerd was, antwoordde sluw: „Kapitein Hafkens, ge wilt zeker aan land. Nu goed, in ruil voor eten en drinken en een lap om mijn wond te verbinden, zal ik je leren het schip te sturen.” Jim sjoerde de stuurboom vast en verbond de wonden van de muiter.

25. Buiten de inham moest Jim laveren en op het tij wachten. Hands vroeg hem toen beneden wat wijn te gaan halen. Jim begreep dadelijk, dat dit slechts een voorwendsel was om hem van dek weg te krijgen; toch voldeed hij aan het verzoek, maar hij gluurde van het campagnedek om te zien wat Hands uitvoerde. Hij zag de muiter naar het tegenoverliggend spiegel gaan en een met bloed bevedekte ponjaard grijpen en die tussen zijn jas steken.

Kleren maken

Het verhaal, dat ik je deze keer vertel, speelde zich af onder de regering van koning Twebbel, de verstandigste vorst, die ooit over Babbaldonië heeft geheerst. Hij was een wijs en mild en bijzonder goed ontwikkeld man en geen koning werd daarom meer door zijn volk bemind dan hij.

Het spreekt welhaast vanzelf, dat koning Twebbel niets liever wilde dan dat zijn zoontje ook verstandig en goed ontwikkeld zou worden en prins Relco was dan ook pas twaalf jaar, toen hij voor het eerst naar de grote school werd gestuurd.

Koning Twebbel keek hem vanuit het venster in de oostermuur van het paleis trots na en verheugde zich al op het ogenblik, waarop Relco weer thuis zou komen en hem zou vertellen wat hij die dag had geleerd. De thuiskomst van Relco werd echter iets anders dan de koning zich had voorgesteld, want toen de jonge prins die middag om kwart over vier het studeervertrek van zijn vader binnenstapte, zag hij er uit alsof hij in zijn eentje een oorlog had uitgevochten. Weldra bleek, dat hij inderdaad zo iets, maar dan op kleine schaal, had gedaan. Hij had twee blauwe ogen, zijn arm zat in verband, zijn knieën waren geschaafd en op zijn gezicht prikten drie grote pleisters.

„Wat heb jij uitgevoerd?” vroeg de koning geschrokken.

„Gevochten,” antwoordde Relco.

„Met wie?”
„Met Bobba, een schoffie, dat bij mij in de klas zit. Hij plaagde mij en zei, dat hij er nooit opgedoft als een meisje bij zou willen lopen en dat ik door de leraren word voortgetrokken omdat ik prins ben en daarna gaf hij mij nog een stomp en toen sloeg ik terug en toen gingen wij natuurlijk vechten.”

„Zo, zo,” zei de koning nadenkend en met een veelbetekenende ongelovige klank in zijn stem, „dus die jongen begon jou zo maar te plagen en gaf je toen een stomp zonder dat jij hem iets had gedaan. Nou, dat is een erg nare jongen, hoor.”

„Nou, eh,” zei prins Relco blozend, „ik, eh, ik had per ongeluk tegen zijn schoolmandje geschopt en daarna had ik gezegd, dat hij zijn ouwe rommel niet voor mijn voeten moest laten slingeren. Maar dat is toch geen reden om meteen ruzie te maken, vindt u wel?”

„Nou, dat weet ik nog zo net niet,” zei de koning voorzichtig. „Ik weet toevallig, dat jij ook niet bepaald zo'n lief jochie bent en ik heb er zo'n idee van, dat jullie allebei schuld hebt. Als ik mij niet vergis, hebben jullie gevochten, omdat hij een lelijk schoolmandje en jij bij-

zonder nette kleren hebt, met andere woorden: omdat hij arm is en jij rijk bent. Ik vind dat een bijzonder slechte aanleiding om te gaan vechten en als

ik jullie was, zou ik die ruzie maar gauw bijleggen en goede vrienden worden. Ga morgen naar hem toe, geef hem een hand en zeg, dat het je spijt.”

Prins Relco keek nijdig en was het ook. „Ik denk er niet aan!” riep hij. „Ik wil met dat schoffie niets meer te maken hebben; als hij morgen zegt, dat het hem spijt, zal ik misschien proberen vriendelijk

tegen hem te zijn, maar als hij het niet doet, spreek ik geen woord tegen hem; en zodra hij weer met zijn vervelende opmerkingen begint, sla ik hem weer op zijn gezicht.” Na deze woorden keek Relco zijn vader een beetje angstig aan, want hij vermoedde, dat hij een fikse uitbrander zou krijgen. Dat viel echter mee.

„Ik wil je niet bevelen, die jongen je verontschuldigen aan te bieden,” zei de koning. „Ik wil eerst precies weten hoe de zaak zich heeft toegedragen en daarvoor moet ik natuurlijk ook de andere partij horen. Ik zal maar eens naar de vader van die Bobba gaan.”

„Wat?!” riep Relco stomverbaasd. „U kunt toch niet naar zo'n gewone arbeider gaan om met hem over een ruzie tussen zijn zoontje en mij, de prins, te praten?”

„Dat zul je eens zien,” zei koning Twebbel en even later verliet hij zijn paleis en begaf zich naar de achterbuurt, waarin Bobba en zijn ouders woonden.

Toen hij terugkeerde, keek Relco hem vol verwachting aan, maar de koning zei niets en daar Relco ook niets durfde vragen, ging hij naar bed zonder te weten hoe het gesprek tussen zijn vader en Bobba's vader was afgelopen.

De volgende dag was Relco al wakker voordat zijn bediende zijn bad vol had laten lopen. Alles leek nu anders en terwijl hij nog even lag na te soezen, vroeg hij zich af, waarom hij zich de avond tevoren eigenlijk bezorgd had gemaakt. Het zou allemaal wel met een sissert aflopen, dacht hij. Zingend stapte hij in het bad en even later riep hij zijn bediende vrolijk toe, hem zijn kleren te brengen. Nog geen minuut later kreeg Relco de verrassing van zijn jonge leven.

De bediende klopte zoals gewoonlijk eerst netjes op de deur en kwam toen met zijn bekende deftige pas binnen. Op zijn uitgestrekte handen droeg hij een stapeltje kleren. Dat was allemaal heel gewoon; het abnormale was echter, dat de kleren, die hij droeg, niet meer dan oude voddens waren: een opgelapte broek, een versteld, smerig hemd, sokken met gaten

**DOOR
ROOSJE**

de jongen niet

er in en sandalen met touwtjes in plaats van riemen. Het gezicht er van sloeg prins Relco met stomheid.

„Uw kleren, hoogheid,” zei de bediende.

Relco zweeg om de eenvoudige reden, dat hij geen woord uit kon brengen.

„Uw kleren, hoogheid,” herhaalde de bediende.

„D-d-d-dat zijn mijn k-k-kleren niet,” stotterde Relco. „I-i-ik...” En toen zag hij het. „Dat zijn de kleren van Bobba! Wat is dat voor dwaasheid? Ben jij krankzinnig

zorgt, dat je op tijd op school bent, begrepen?”

Relco boog zijn hoofd. Hij wist, dat tegenstribbelen nutteloos was; desnoods zou zijn vader de bedienden opdracht geven, hem met geweld de kleren aan te trekken en hem naar school te brengen. Met een gevoel van walging en rood van woede trok hij de kleren daarom zelf aan. De verontwaardiging snoerde hem de keel dicht en soms sprongen hem de tranen in de ogen.

„Mooi zo,” zei de koning, toen Relco klaar was. „Nu ondervind je eens, dat een jongen niet naar believen mooie of lelijke kleren kan dragen en dat kleren aan die jongen zelf niets veranderen. Ga nu maar eten en haast je dan naar school.”

Je kunt je voorstellen, dat Relco die ochtend met lood in zijn sandalen naar school ging. Hij voelde zich in die oude plunje vies en smerig, maar dat was het ergste niet; het verschrikkelijkste was, dat Bobba hem natuurlijk belachelijk zou maken en alle jongens hem zouden uitlachen. Als de gedachte aan zijn vader

hem niet had weerhouden, zou hij van school zijn weggebleven; nu liep hij langzaam verder, zijn vuisten gebald, bereid iedereen bij het eerste spottende woord op zijn gezicht te slaan.

En de jongens spotten, toen zij hem zagen! Zelfs het fett, dat hij de prins was, weerhield hen daar niet van. Eerst lachten zij vol leedvermaak en toen kwamen de opmerkingen los: „Je hebt het gisteren blijkbaar met de verkeerde aan de stok gehad, je had met jezelf moeten vechten!” En: „Bobba zal het wel plezierig vinden, dat je hem nadoet.” En: „Als je jou ziet, zou je zeggen, dat het er met onze schatkist niet best voor staat.”

Relco stond nog met zichzelf te overleggen wie hij het eerst te lijf

zou gaan, toen de aandacht werd afgeleid doordat een jongen om de hoek van de straat verscheen. Het was een voortreffelijk gekleed jongmens, dat het echter niet erg naar zijn zin scheen te hebben. De knaap liet tenminste zijn hoofd hangen en liep een beetje aarzelend; het leek wel of zijn kleren hem in de weg zaten en hij zich helemaal niet behaaglijk voelde. Hij wilde zich meteen naar de ingang van de school begeven, maar daar kreeg hij geen kans toe.

„Maar, dat is Bobba!” riep een van de knapen. „Kijk eens, hij heeft de kleren van Relco aan!”

En ja hoor, nu zag Relco het ook. Bobba droeg zijn kleren. Hij werd wit van woede, want hij dacht, dat Bobba bezig was, hem een poets te bakken. Reeds wilde hij op de ander toestormen, toen hij zag, dat deze de hele toestand net zo ellendig vond als hij, en plotseling begreep hij, dat ook Bobba gedwongen was die kleren aan te trekken en zo naar school te gaan. Nog steeds bleek en boos liep hij op Bobba toe.

„Het schijnt, dat onze vaders ons een lesje hebben willen geven,” zei prins Relco.

„Ja,” zei Bobba, en op datzelfde moment bleek, dat zij beiden sportieve knapen waren, want zij barstten tegelijkertijd in lachen uit.

„Kom,” zei prins Relco, toen hij eindelijk weer adem kon halen, „laten wij de les ter harte nemen en vrienden worden. Wij weten nu allebei, dat je door kleren niet meer of minder wordt.” Hij stak zijn hand uit en Bobba drukte die stevig.

Prins Relco en Bobba werden inderdaad vrienden en toen Relco zijn vader opvolgde, benoemde hij Bobba tot zijn eerste minister.

SCHOOL.

geworden? Hoe kom je aan die vodden, hè, vertel op!”

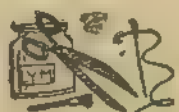
„Ik heb opdracht, u deze kleren aan te laten trekken,” zei de bediende beleefd en niet in het minst geschokt door Relco's uitval.

„En ik heb die opdracht gegeven,” zei koning Twebbel, die op dit ogenblik de kamer binnenkwam.

„Maar ik trek die kleren niet aan!” kreet Relco.

Koning Twebbel was mild en goedmoedig, maar hij was een echte koning en als hij een bevel gaf, kon je hem maar beter niet trachten te weerstaan. Dat bleek ook nu weer. Zijn ogen bliksemden plotseling en in zijn stem lag een metaalachtige klank toen hij zei: „Je trekt die kleren wel aan en je

Dansende figuren

Deze berenleider en zijn dansende beer hebben beweegbare ledematen.

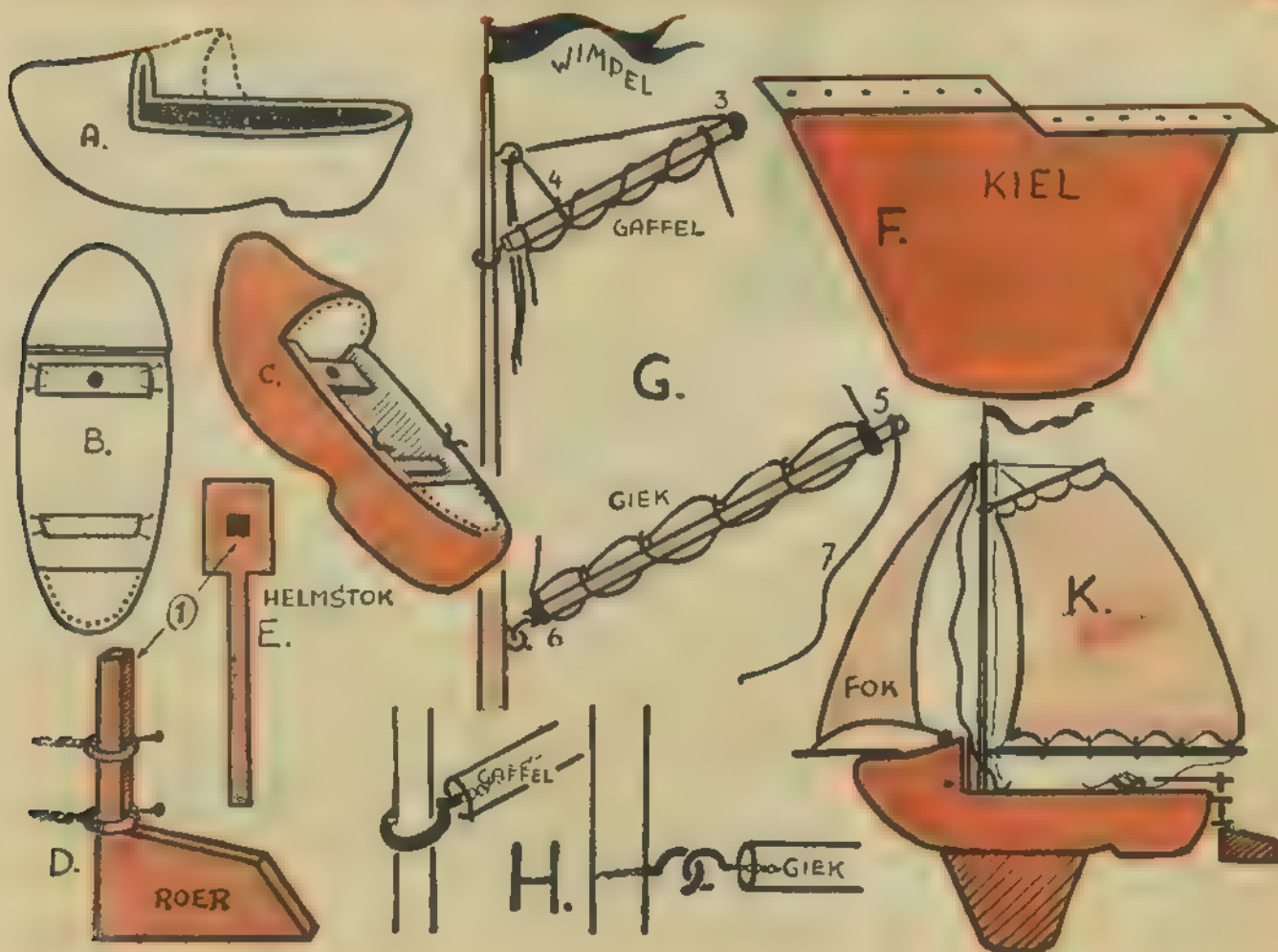
Wij beginnen met lijf en hoofd na te tekenen en op triplex of stevig karton over te brengen. Het spreekt vanzelf, dat wij de tekening aan twee kanten tekenen.

Dan zagen of knippen wij de arm en voorpoot uit. Denk er aan, dat die arm en poot in elkaar gegrepen liggen, dus uit één stuk gemaakt worden. In het midden boren wij

een gaatje. Zo'n arm en poot maken wij natuurlijk tweemaal. Dit doen wij ook met been en achterpoot.

Dan gaan we op de plaatsen 1 tot 4 de gaatjes boren. En hebben wij alles naar genoegen gekleurd, dan klinken we alles in elkaar, losjes vast. Denk er vooral aan, dat de lichaamsdelen stevig vastzitten, maar toch los. Dus zo, dat zij heel gemakkelijk beweegbaar zijn.

Nu doen wij door het midden een stevige draad en het spel met z'n tweeën kan beginnen. Want de spelers spannen de draad of laten hem schieten. Ook wel draaien we de draad in een tegengestelde richting, waardoor grappige vechtpartijen ontstaan. Het grappige effect hangt helemaal af van onze bekwaamheid in het draaien.

Knip- of zaagfiguur

Mooi, hè, zo'n oud galjoen! 't Is wel geen snelvarend motormailschip van onze tijd, maar de wind, die de zeilen lustig bol blaast, zet er toch 'n aardig vaartje achter.

Als je de figuur met wit potlood op zwart tekenpapier natekent (wat groter dan het voorbeeld), netjes uitknijpt en dan op fel blauw karton, zogenaamd etalagekarton, plakt, is het geheel, met een smal zilveren lijstje er om, een aardige wandversiering. Voor de omlijsting kan heel best een oud houten lijstje dienst doen, dat er misschien niet erg mooi meer uitziet. In iedere drogisterij is zilverpoeder met bijbehorend bindmiddel te krijgen, waarmee je de lijst zelf kunt verzilveren.

Wil je het galjoen als zaagfiguur gebruiken, dan dient het natuurlijk veel groter te worden nagetekend. Als 't klaar is en je hangt het voor het raam van je kamertje, zul je eens zien, hoe fijn het er uitziet.

Van klomp tot zeilschip

Wij geven hierbij aan hoe wij te werk moeten gaan.

A geeft de romp aan van een normale klomp, bijvoorbeeld 30 centimeter, waarbij een gedeelte van de kap is afgezaagd. De stippellijn geeft de oude lijn aan.

Tegen het afgezaagde deel spijkereu we een stukje triplex, dat tot de bodem komt te zitten. Ook op de achterplecht komt een stukje triplex, zoals tekeningen B en C te zien geven. Kijk deze twee goed aan en je zult nog meer zien, waarvoor wij nu gaan vertellen.

Vooraan in C komt een plankje met het mastgat. Op de tekening B zie je aan de rechterkant de spijkers zitten, die er nog in moeten. Dicht bij de achterplecht komt het bankje voor de stuurman.

Het roer D maken wij eveneens van triplex, ook de helmstok, tekening E. Die heeft een vierkant gaatje, 1, dat over het roer gaat.

In de hiel van de klomp worden twee schroefogen gedraaid, waar het bovengedeelte van het roer ruim in past. Twee kleine spijkertjes boven de ogen voorkomen, dat het roer een onderwater-reis zou maken.

F is de kiel, die wij onder aan de klomp bevestigen; hij voorkomt het omslaan van de boot. Hij is gemaakt van een stukje blik, dat wij in het midden iets inknippen; het bovengedeelte buigen we naar links en rechts om; dan met kleine spijkertjes vastzetten.

Voor de mast nemen we een dun rond stokje, dat je wel in een klerenhanger vindt of dat voor een gordijntje gebruikt wordt.

Bovenaan slaan we een lange, dunne spijker, waaraan we de wimpel bevestigen.

Kijk dus de tekening G goed aan om te zien hoe de gaffel, bovenaan, en de giek, onderaan, vastzitten. Dit is nog eens vergroot aangegeven bij tekening H. De gaffel zit aan een schroefoog, dat zich om de mast kan bewegen. Bovenaan, dus tussen gaffel en wimpel, zie je nog eens een schroefoog. Dat doet dienst om het zeil op en neer te laten gaan met touw, dat van 3 en 4 komt, door het schroefoog naar beneden gaat, waar het onder aan de mast op het triplex wordt vastgemaakt. Zie tekening C.

En het spreekt vanzelf, dat alles

ook mooi bijgeschuurd is, alvorens je de boot gaat aankleden. Je kan hem natuurlijk ook fel rood schilderen.

Het zeil weet je wel te maken van een restje wit katoen. Een echt zeil heeft koperen ringen. Wij nemen echter een stopnaald met een dun touw, dat je bij 5 om de giek bindt en door het zeil prikt. Op die manier ga je naar 6. Dus telkens door het zeil prikken en om de giek slaan. Ook bovenaan, bij de gaffel, gebeurt dit zo.

Bij no 5 zit een touw, no 7; dit wordt vastgemaakt aan de romp van de boot, waar de twee kruisjes staan op tekening C. Dus links en rechts van de stuurman.

De boot op tekening K heeft nog een fokkezeil, zoals het voorzeil genoemd wordt.

Op de punt van de klomp slaan we een klein stokje, boegspriet geheten. Hoe je die fok bevestigen moet is heel eenvoudig. Zie tekening B nog eens aan, bij die kruisjes; dat zijn schroefhaakjes, waar de fok aan vastgezet wordt.

Boven aan de mast, bij wimpel en schroefoog, aan de andere kant, zo'n zelfde schroefoog. Steek het touw er doorheen en maak het vast aan de romp.

WIE PUZZELT ER MEE?

VLIEGTOCHT boven Nederland

Doen jullie mee aan de Vlieg-ronde boven Nederland? Net als bij een échte Ronde van Nederland bestaat ook onze ronde uit verscheidene etappen, die elk een bepaald einddoel hebben. Maar het verschil is, dat we jullie niet vooruit gaan zeggen welke stad of dorp of plek het doel van elk traject is. Dat moeten jullie zelf vinden. Eigenlijk is onze ronde dus veel moeilijker dan de Ronde van Nederland, want als je niet kunt achterhalen waar je eigenlijk heen moet, ben je natuurlijk meteen uitgeschakeld.

We hebben het zo ingericht, dat het einddoel van elk traject meteen een controlepost is.

Wil je 'ns kijken hoe ver je komt? Vooruit dan maar.

We starten in een stad, waar zelfs, als alle bewoners knap zouden zijn, toch altijd één „dom" is.

De eerste controlepost brengt je iets naar het noordoosten bij een wit paleis.

Tweede controlepost: een stad, die vooral bekendheid heeft verworven in verband met de radio.

Derde controlepost: een grote stad, gebouwd op palen.

Vierde controlepost: kaas, kaas en nog eens kaas.

Vijfde controlepost: de Spaarnestad.

Zesde controlepost: de Sleutelstad, eens geregeerd door een burgemeester, die onsterfelijk is geworden in de vaderlandse geschiedenis.

Zevende controlepost: stad bekend door kaarsen, pijpen en wafels.

Achtste controlepost: zeer belangrijke haven- en handelsstad.

Negende controlepost: de naam van deze plaats doet je meteen denken aan Watergeuzen en aan een bepaalde datum.

Tiende controlepost: Een flinke ruk brengt je naar een stad, die eveneens bekend is geworden in de geschiedenis. In verband met een turfschip.

Elfde controlepost: Nu naar het centrum van de textielfabricage.

Twaalfde controlepost is een stad, die je onze Lichtstad zou kunnen noemen. Gevonden? Dan nu naar de

Dertiende controlepost: Nogal moeilijk te vinden. We zakken een flink eind naar het zuidoosten tot we tenslotte komen in een stad, die

de grootste eiermijn (eiermarkt) van ons land heeft.

Veertiende controlepost: een klein plaatsje, waarvan de naam vooral bekend is geworden door het gezegde „loop naar de ...erhei".

Vijftiende controlepost: Om deze controlepost te vinden moet je wel even puzzelen. De naam van deze plaats heeft namelijk veel met beesten te maken en (dat zullen we je maar verklappen) hij ligt aan de rand van de Veluwe.

Zestiende controlepost: Ook al bekend door de geschiedenis. Er sprong daar een zeker iemand van een toren.

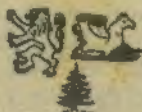
Zeventiende controlepost: een stad in het hartje van het land en daarom ook een knooppunt van spoorwegen. Bovendien is het een garnizoensplaats.

Achttiende controlepost: Ja, dit is de laatste en tevens weer de eerste, want we zijn nu weer op het punt, waar vandaan we gestart zijn.

Ik ben benieuwd wie van jullie alle controleposten goed is gepasseerd. Als je wilt weten of je ze alle achttien goed hebt geraden, moet je maar in het volgende nummer kijken!

WELKE PLAATSEN IN NEDERLAND ZIJN DIT?

1. Het is een provinciale hoofdstad met een bekende toren van 40 meter hoog. Er zijn ook grote veemarkten. Verder: goud- en zilversmederijen, naast talrijke fabrieken. In 1938 werd er in de buurt een vliegveld aangelegd. Er is ook 'n landbouwschool.

2. Het is een bloeiende plaats met veel scheepvaartverkeer. In

de buurt is er ook een groot stoomge-maal. Er is veel scheepsbouw. Het is ook de hoofdplaats van een bekende landstreek.

3. Het is een oude Hanzestad aan de IJssel. In de oude vesting-muren waren vroeger twaalf grote en kleine poorten. Er zijn veel fabrieken voor tabak en sigaren.

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:

- 1 Omheining
- 3 Bovenste deel van een huis
- 6 Is verbrande turf
- 8 Zegt een Engelsman, als hij nee bedoelt; ook een afkorting van nummer
- 9 Knaagdier
- 11 Een meisjesnaam
- 13 Metaal
- 15 Een muzikant of een berg-ruimte
- 17 Een meisjesnaam (afkorting)

- 18 Is niet rijk. Ook een lichaamsdeel
  - 19 Ander woord voor: indien
- Van boven naar beneden:
- 1 Zit onder je schoen
  - 2 Een boom
  - 4 Een meisjesnaam
  - 5 Hoofd
  - 7 Een meisjesnaam (zie 11 van links naar rechts)
  - 9 Het knaagdier van 9 van links naar rechts
  - 10 Zelfde metaal als bij 13 van links naar rechts
  - 12 Groente
  - 14 Meisjesnaam (afkorting)

- 16 Winters vervoermiddel
- 17 Ander woord voor: reeds

OPLOSSINGEN van de PUZZLES

UIT ONS VORIG NUMMER

p a n a-
b l a a r R A A D S E L
b e t a l e n
u i t l a c h e n
g e r a d e n
g r a a t
t a m
of m a k

VISSENRAADSEL

- 1 KARPER
- 2 SNOEK
- 5 HARING
- 6 FOREL
- 3 BOT
- 4 BAARS

ZIGZAG-RAADSEL

1. POPPEN
2. TOMAAT
3. KONING
4. BUITEN
5. VIOLET
6. DUIFJE
7. TOFFEE
8. GEREED
9. BELGIË

KRUISWOORDPUZZLE

V E L B A L
D B O T E R K
O P T O L K A
R O L R L A M
L O S B I J T
E E R S N E K
E N A L P R E
N B A A R D A
M A N O O R

Spreekwoordenrebus

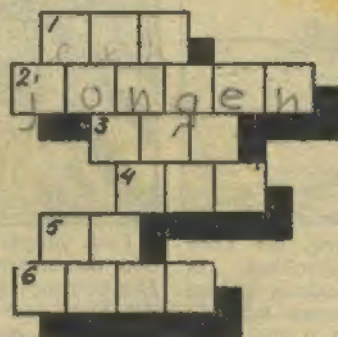
Een hart van steen hebben

Het hart wordt veelal voorgesteld als de zetel van het gemoed, en er zijn tal van uitdrukkingen, waarin het woord hart voorkomt. Men zegt van iemand, dat hij een hart van goud heeft, als hij voortreffelijk is van inborst, goed voor iedereen. En iemand heeft een hart van steen, als hij hardvochtig is, zich door niets of niemand laat ontroeren.

RA, RA, WAT IS DIT?

Z.	M.	D.	W.	D.	V.	Z.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Ja, wat stellen deze getallen voor? Bekijk ze maar eens aandachtig, dan weet je het zol

SPREEKWOORDENREBUS

Vul in de horizontale rijen woorden in van de volgende betekenis:

1. Getal.
2. Knaap.
3. Voorzetsel.
4. Voornaam.
5. Lidwoord.
6. Eigenaam van een beroemd persoon, die „blank” betekent.

Als je het goed doet, dan kun je het hele spreekwoord lezen.

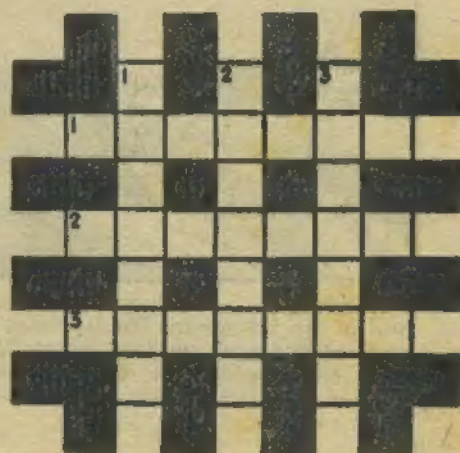
Deze puzzle bestaat uit zeven verticale en zeven horizontale stroken, die gelijk een vlechtmatje dooreengevlochten zijn. In de witte aldus gevormde vierkantjes dient telkens een letter gezet te worden, zó, dat zowel verticaal als horizontaal telkens drie woorden van zeven letters gevormd worden; de zwarte blokjes tellen dus niet mee.

Het eigenaardige van de in te vullen woorden is, dat ze zowel horizontaal als verticaal — dus van links naar rechts en van boven naar beneden — gelijk zijn. No 1 horizontaal is dus gelijk aan no 1 verticaal, enzovoort.

Horizontaal en verticaal invullen:

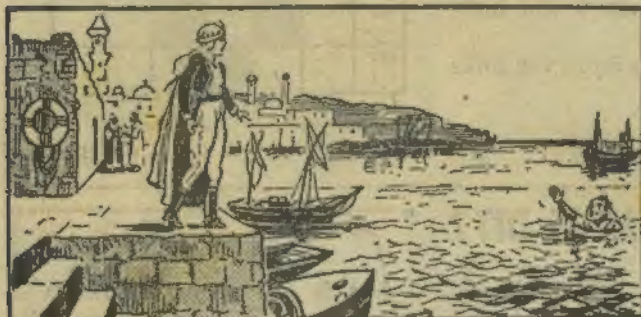
1. Heden;
2. Adellijk persoon;
3. Lijk.

VLECHTMATJESPUZZLE

HAMID *de dappere* SJEIK

1 De haven van het kleine stadje El Azar ligt in diepe rust, wanneer Hamid, de jonge sjeik, over de kade wandelt. Plotseling hoort hij hulpgeroep en Hamid ziet op korte afstand een jonge man alle moeite doen om het hoofd boven water te houden.

2 De jonge man is de uitputting nabij, maar de sjeik van El Bashan talmt geen ogenblik. Vlak achter hem hangt een reddingsgordel; Hamid maakt hem los, loopt een paar passen achteruit en slingert hem dan met een goed gemikte worp naar de reeds zinkende zwemmer.

3 Enkele ogenblikken later is de drenkeling, die Dick Carson blijkt te heten, veilig op de wal getrokken. „Ik ben van het schip van mijn vader, dat daarginds in de baai voor anker ligt, naar hier gezwommen,” vertelt hij. „Ik kon van uitputting niet meer verder, toen u me zag.”

4 Dick voegde er aan toe, dat hij overboord gegooid was door de bemanning van het schip van zijn vader, de Kliever. Die bemanning bereidde een muiterij voor en ze ontdekte, dat Dick daar achter gekomen was. Zulk een pottekijker konden ze niet gebruiken. „Ik zal eens gaan kijken,” antwoordde Hamid.

5 Hij vroeg Dick de politie te gaan waarschuwen en sprong toen in een motorboot. Weldra sneed de schroef door het water en met grote snelheid stuurde hij het bootje naar de baai, waar wellicht de oproerkraaiers zich al meester gemaakt hadden van de oceaanstomer.

6 Het kostte Hamid slechts enkele ogenblikken om zijn raceboot langs de Kliever vast te maken. Langs een touwladder klom hij naar boven en zag tot zijn geruststelling, dat Carson nog meester was van zijn schip. Maar een inboorling, met een knuppel gewapend, sloop op de kapitein toe.